

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

नृत्यकला विशारद (बी.ए.) कथक

परीक्षा : जुलै - २०२२

प्रथम वर्ष

विषय : नृत्याचा इतिहास (20E BAK-112)

दिनांक : ०५/०७/२०२२

गुण : १००

वेळ :स. १०.०० ते दु. १.००

- सूचना :**
१. पहिला प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उर्वरित प्रश्नांपैकी चार प्रश्न सोडवणे.
 ३. एकूण पाच प्रश्न सोडवणे.
 ४. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- प्र. १. त्रितालामधे एक चक्रदार परण आणि एक गिनती भातखंडे अथवा पलुस्कर लेखन पद्धतीमध्ये लिपिबद्ध करा. (२०)
- प्र. २. मध्ययुगीन ते ब्रिटिश कालखंडामध्ये कथक परंपरेच्या झालेल्या विकासाची लिखित संदर्भांच्या आधारे विस्तृत चर्चा करा. (२०)
- प्र. ३. अभिनयदर्पणातील भृकुटी आणि दृष्टीभेद सांगून तुम्ही शिकलेल्या कथक अभिनय रचनांमधील आधारभूत होतील अशी उदाहरणे द्या. (२०)
- प्र. ४. भातखंडे आणि पलुस्कर लेखन पद्धतींचे झपतालातील कोणत्याही एका नृत्य रचनेच्या (तोडा, तुकडा, तिहाई इ.) आधारे तौलनिक विवेचन करा. (२०)
- प्र. ५. अभिनय दर्पणातील हस्तमुद्रांचे प्रकार, परिभाषा आणि विनियोग यांचे विवेचन करा. (२०)
- प्र. ६. टीपा लिहा. (२०)
- अ) 'कथक' शब्दाचा अर्थ आणि पूर्वमध्ययुगीन काळातील संबंधित लिखित संदर्भ
ब) शास्त्राधारित नृत्य, नाट्य आणि भारतीय कथाकार परंपरा

English Translation

Instructions: 1) Attempt any four questions from the remaining five.
2) First Questions compulsory.

- Q.1** Write the notation of any Chakradar, Paran and Ginti in Trital based on either Bhatkhande or Paluskar system. (20)
- Q.2** Discuss in detail the development of the Kathak tradition from the medieval to the British period based on textual references. (20)
- Q.3** Explain the types of sights and eyebrows from the Abhinaydarpana and give related examples from the Abhinay pieces in Kathak that you have learned. (20)
- Q.4** Compare the Bhatkhande and the Paluskar Notation system with the example of any Kathak Nritya composition in Jhaptaal. (Toda, Tukda & Tihai) (20)
- Q.5** Discuss the types, definition and usages of hand gestures mentioned in the Abinayadarpana. (20)
- Q. 6. Short Notes** (20)
- A) Etymology of word Kathak and related pre-medieval textual references
B) Shastra based dance, theatre and storytelling tradition of India.